

8. Алексеев С.С. Механизм правового регулирования. М.: «Юридическая литература», 1966. 186 с.
9. Зварич Р.В., Гривнак Б.Л. Регулятивна функція права у системі функцій права. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. Серія : Право. 2017. № 4. С. 20-28.
10. Ботвінов Р. Особливості реалізації правоохоронної функції держави в сучасному українському суспільстві. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4 (49). Ч. 1. С. 156-163.
11. Тимошенко В. Вступ до курсу "функції права". *Право України*. 2017. № 2.
12. Дроботов С.А. Забезпечення охоронної функції права: теоретико-методологічні аспекти дослідження. *Держава і право*. 2011. Вип. 52. С. 707-715.

REFERENCES:

1. Yeschuk, O.M. (2014). Administrative and legal protection in the information society. *Informatsiia i pravo*, 2 (11), 30-33. Retrieved from: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/14eomois.pdf> [in Ukrainian].
2. Skakun, O.F. (2001). *Theory of state and law: a textbook*. Kharkiv: Consum [in Ukrainian].
3. Tsvik, M.V., & Petryshyn, O.V., & Avramenko, L.V. et al. (2009). *General theory of state and law: textbook for students. jurid. higher education institutions*. Kharkiv [in Ukrainian].
4. Isayeva, V.V. (2013). Functions of law: theoretical and legal analysis. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, 1, 45-48. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2013_1_12 [in Ukrainian].
5. Myronets, O. (2016). Implementation of the protective function of administrative law. *Yurydychni visnyk «Povitriane i kosmichne pravo»*, 39(2), 62–67. Retrieved from: http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2016/statji_n2_39_2016/12.pdf [in Ukrainian].
6. Fateev, P.P. (2010). The concept and structure of the mechanism of administrative and legal regulation. *Nauchnyy vestnik Ural'skoy akademii gosudarstvennoy sluzhby*, 3 (12), 18-21 [in Russian].
7. Rabinovich, P.M. (2007). *Fundamentals of the general theory of law and the state: textbook. manual*. Lviv: Krai [in Ukrainian].
8. Alekseev, S.S. (1966). *Mechanism of legal regulation*. Moskva: "Legal literature" [in Ukrainian].
9. Zvarych, R.V. (2017). Regulatory function of law in the system of functions of law. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. Серія : Право, 4, 20–28. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2017_4_5 [in Ukrainian].
10. Botvinov, R. (2016). Features of the law enforcement function of the state in modern Ukrainian society. *Efektynist derzhavnoho upravlinnia*, 4 (49), 156-163. Retrieved from: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_49/fail/19.pdf [in Ukrainian].
11. Tymoshenko, V. (2017). Introduction to the course "functions of law". *Pravo Ukrainy*, 2 [in Ukrainian].
12. Drobotov, S.A. (2011). Ensuring the security function of law: theoretical and methodological aspects of research. *Derzhava i pravo*, 52, 707-715. Retrieved from: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/34077> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 14.12.2019

УДК 342.349.6

Абрамовський Роман Романович,
здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

**ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА ЯК ФОРМА УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ В УХВАЛЕННІ
ЕКОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

Стаття присвячена аналізу права доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища як форми участі громадськості в ухваленні екологічних рішень. Досліджено поняття екологічної інформації та інформації про стан навколишнього природного середовища. Акцентовано на необхідності розрізнення цих понять. Визначено підстави обмеження надання екологічної інформації. Розглянуто шляхи поширення інформації про стан навколишнього природного середовища. Запропоновано напрями удосконалення доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища як форми участі громадськості в ухваленні екологічних рішень.

Ключові слова: охорона навколишнього природного середовища, екологічні права громадян, екологічна інформація, гарантії, рішення, відповідальність.

Abramovsky R. ACCESS TO INFORMATION ON THE STATE OF THE ENVIRONMENT AS A FORM OF PUBLIC PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL DECISIONS

Випуск 7. Спецвипуск. 2019

The article is devoted to the analysis of the right of access to information about the state of the environment as a form of public participation in environmental decision-making. The concept of ecological information and information about the state of the environment is studied. Emphasis is placed on the need to distinguish between these concepts. The grounds for restricting the provision of environmental information have been identified. Ways to disseminate information about the state of the environment are considered. Directions for improving access to information on the state of the environment as a form of public participation in environmental decision - making are proposed.

Key words: environmental protection, ecological rights of citizens, ecological information, guarantees, decisions, responsibility.

Постановка проблеми. У правовій, демократичній, соціальній державі чи не перше місце серед проблем охорони навколишнього середовища посідає право громадян на доступ до екологічної інформації. На жаль, але доводиться констатувати, що це конституційне право, як і право кожного на сприятливе середовище, на відшкодування шкоди, заподіяної його здоров'ю або майну екологічним правопорушенням, на сьогодні залишається багато в чому не забезпеченим нормативним регулюванням. При цьому слід враховувати, що термін «екологічна інформація», що ускладнює його праворозуміння й правозастосування та призводить до різного тлумачення одних і тих норм права, й у підсумку – до різних правових рішень під час вирішення питання про отримання екологічної інформації.

Мета статті полягає у визначенні доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища як форми участі громадськості в ухваленні екологічних рішень

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища було предметом дослідження у наукових доробках В. І. Андрейцева, О. В. Бесяцького, М. І. Васильєвої, А. П. Гетьмана, Т. Р. Захарченко, Л. М. Здоровко, Н. Р. Кобецької, С. М. Кравченко, М. В. Краснової, Г. А. Ларіонова, Н. Р. Малишевої, Г. В. Мороз, О. В. Павлової, Д. В. Скрильнікова, Т. М. Слїнько, А. Г. Тарнавського, І. В. Тустановської, В. М. Тюна, Ю. С. Шемшученка та інших.

Виклад основного матеріалу дослідження. Послідовний та поетапний перехід від моделі представницької демократії до демократії участі, який відбувається в Україні, передбачає активну участь громадськості у процесі ухвалення рішень в усіх сферах соціально-економічного та суспільно-політичного життя, зокрема й у сфері охорони навколишнього природного середовища. Право участі громадськості в ухваленні екологічних рішень передбачено багатьма міжнародними нормативно-правовими актами, серед яких Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (1991), Декларації Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку (1992) та Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (1998). Ці документи передбачають, що «екологічні питання вирішуються найбільш ефективним шляхом за участю всіх зацікавлених громадян – на відповідному рівні» [1]; зацікавлені сторони забезпечують надання інформації громадськості, щоб остання мала можливість для надання зауважень або відповідних заперечень [3]; «кожна зі Сторін докладає зусиль для сприяння ефективній участі громадськості на відповідному етапі, доки залишаються відкритими можливості вибору, в підготовці державними органами нормативних положень, які мають безпосередню виконавчу силу, та інших загальноприйнятих юридичних правил, обов'язкових для виконання, які можуть істотно впливати на навколишнє середовище» [2].

Це право проголошено в Конституції України: «Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами...» (ст. 38); «Громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей» (ст. 36); «Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена» (ст. 50)[4].

Національне законодавство також регламентує участь громадськості у прийнятті екологічних рішень шляхом, зокрема, закріплення прав як окремих громадян, так і громадських об'єднань. Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» [7] закріплює, що кожний громадянин має право на «участь в обговоренні та внесення пропозицій до проектів нормативно-правових актів, матеріалів щодо розміщення, будівництва і реконструкції об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, внесення пропозицій до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, що беруть участь в прийнятті рішень з цих питань; участь в розробці та здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального і комплексного використання природних ресурсів; вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) та вільне отримання, використання, поширення та зберігання такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом; участь у громадських обговореннях з питань впливу планованої діяльності на довкілля; участь у процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки». При цьому громадські природоохоронні організації мають право брати участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, розробляти і пропагувати свої екологічні програми; брати участь у проведенні центральним органом виконавчої

влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, перевірок виконання підприємствами, установами та організаціями природоохоронних планів і заходів; вільного доступу до екологічної інформації; виступати з ініціативою проведення всеукраїнського і місцевих референдумів з питань, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, використанням природних ресурсів та забезпеченням екологічної безпеки; вносити до відповідних органів пропозиції про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду; брати участь у підготовці проєктів нормативно-правових актів з екологічних питань» [7] тощо. Окрім того, і громадяни, і громадські екологічні організації мають право подавати до суду позови про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища, в тому числі здоров'ю громадян і майну громадських організацій, а також оскаржувати у судовому порядку рішення, дії або бездіяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо порушення екологічних прав громадян у порядку, передбаченому законом.

Зазначені права реалізуються в різних формах участі громадськості в ухваленні екологічних рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища. Аналіз нормативно-правових актів у досліджуваній сфері дозволяє поділити ці форми на дві групи – загальні, що стосуються участі громадськості у прийнятті рішень з будь-якого питання, та спеціальні, які притаманні участі громадськості у вирішенні екологічних питань. До першої групи слід віднести такі форми, як інформування, всеукраїнський та місцеві референдуми, громадські обговорення, громадські консультації, підготовка проєктів нормативно-правових актів. До другої – громадський екологічний моніторинг, громадська екологічна експертиза, громадський екологічний контроль.

Основною для реальної активної участі громадян у процесі прийняття рішень, що стосуються охорони навколишнього середовища, є інформування, що включає насамперед доступ до екологічної інформації, а також доведення її до населення через засоби масової інформації та Інтернет-ресурси.

Насамперед слід акцентувати на відсутності на сьогодні єдиної термінології, пов'язаної із визначенням понять «інформація про стан навколишнього природного середовища», «екологічна інформація», закріпленими у міжнародних нормативно-правових актах та вітчизняному законодавстві. Основним міжнародним нормативно-правовим актом з питання доступу до екологічної інформації та участі громадськості у прийнятті рішень з питань екології є Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Оргуська Конвенція) від 25.06.1998, ратифікована Україною у 1999 році. Відповідно до Оргуської Конвенції, вживається термін «екологічна інформація», який означає будь-яку інформацію в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи будь-якій іншій матеріальній формі про: а) стан таких складових навколишнього середовища, як повітря і атмосфера, вода, ґрунт, земля, ландшафт і природні об'єкти, біологічне різноманіття та його компоненти, включаючи генетично змінені організми, та взаємодію між цими складовими; б) фактори, такі як речовини, енергія, шум і випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні заходи, угоди в галузі навколишнього середовища, політику, законодавство, плани і програми, що впливають або можуть впливати на складові навколишнього середовища, зазначені вище в підпункті а), і аналізі затрат і результатів та інший економічний аналіз і припущення, використані в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються навколишнього середовища; с) стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових навколишнього середовища або через ці складові, фактори, діяльність або заходи, зазначені вище в підпункті б) [2].

У Законі України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-ХІІ законодавець вживає термін «інформація про стан довкілля» як синонімічний до поняття «екологічна інформація» та визначає його як відомості та/або дані про: стан складових довкілля та його компоненти, включаючи генетично модифіковані організми, та взаємодію між цими складовими; фактори, що впливають або можуть впливати на складові довкілля (речовини, енергія, шум і випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні, угоди в галузі навколишнього природного середовища, політику, законодавство, плани і програми); стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових довкілля; інші відомості та/або дані [6]. Як бачимо, зазначений Закон, на відміну від Оргуської Конвенції, містить не визначений перелік, а передбачає й інші відомості та (або) дані.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-ХІІ послуговується поняттям «інформація про стан навколишнього природного середовища» як тотожним до терміна «екологічна інформація», визначаючи її як будь-яку інформацію в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі про: стан навколишнього природного середовища чи його об'єктів – землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та рівні їх забруднення; біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми та їх взаємодію із об'єктами навколишнього природного середовища; джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори (шум, вібрацію, електромагнітне випромінювання, радіацію), які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей; загрозу виникнення і причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей; екологічні прогнози, плани і програми, заходи, в тому числі адміністративні, державну екологічну політику, законодавство про охорону навколишнього

природного середовища; витрати, пов'язані із здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування, економічний аналіз, проведений у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля [7]. Отже, зміст статті 25 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» є найбільш об'ємним і, на нашу думку, виходить за межі інформації про стан навколишнього природного середовища, оскільки включає й відомості про фінансування, економічний аналіз з питань, що стосуються довкілля, тобто йдеться про екологічну інформацію.

Акцентуємо, що поняття «інформація про навколишнє природне середовище» за змістом є вужчим, ніж «екологічна інформація». Перше стосується насамперед інформації про сукупність компонентів природного середовища, природних, природно-антропогенних та антропогенних об'єктів. Як уже зазначалося, поняття «екологічна інформація» об'єднує три складові: відомості про складові навколишнього середовища, фактори, що впливають або можуть впливати на складові навколишнього середовища, а також про стан безпеки.

З огляду на викладене, в національному законодавстві слід закріпити єдиний термін «екологічна інформація» та максимально наблизити зміст наведеного поняття до положень Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля та інших міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють досліджуване питання. Різне визначення у нормативно-правових актах лише ускладнює його праворозуміння та правозастосування, що призводить до різного тлумачення одних і тих норм права, й у підсумку – до різних правових рішень під час вирішення питання про отримання екологічної інформації.

Аналізуючи екологічне інформування як основу для активної участі громадян у процесі прийняття рішень, що стосуються охорони навколишнього середовища, слід зауважити, що міжнародне та вітчизняне законодавство передбачають ситуації, за яких екологічна інформація може не надаватися.

Відповідно до Оргуської Конвенції, такі обмеження стосуються чітко визначених ситуацій, а саме: а) державний орган, до якого було направлено запит, не має у своєму розпорядженні відповідної екологічної інформації; б) запит є очевидно необґрунтованим або сформульованим у надто загальному вигляді; в) запит стосується матеріалів, що знаходяться на завершальній стадії їх підготовки, або стосується внутрішнього інформаційного обміну між державними органами, коли такий виняток передбачається національним законодавством чи практикою, що склалася, при цьому враховується зацікавленість громадськості в розкритті такої інформації [2].

Що стосується вітчизняного законодавства, то слід акцентувати на конституційному положенні про заборону засекречення та поширення інформації про стан довкілля, яке знайшло втілення в інших нормативно-правових актах. Так, Закон України «Про інформацію» регламентує, що інформація про стан довкілля, крім інформації про місце розташування військових об'єктів, не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом [6]. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI передбачає обмеження доступу до інформації виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи кримінальним правопорушенням, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [5].

Зауважимо, що такі обмеження можуть стосуватися екологічної інформації у тому сенсі, як вона визначена у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», тобто знову йдеться про розмежування понять «інформації про стан навколишнього природного середовища» та «екологічна інформація» та неможливість їх отождивлення. При цьому обмеження не можуть стосуватися інформації про стан навколишнього природного середовища, на яку поширюється конституційне положення про неприпустимість обмеження такої інформації. Вважаємо, що положення про заборону надання та поширення інформації про стан навколишнього природного середовища повинно бути закріплено у зазначених вище законах.

Вітчизняне законодавство визначає також шляхи здійснення екологічного інформаційного забезпечення з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, до яких Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» відносить: а) підготовку центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, і подання на розгляд Верховної Ради України щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні, а після її розгляду Верховною Радою України – опублікування окремим виданням та розміщення в системі Інтернет; б) щорічне інформування Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями відповідних рад та населення про стан навколишнього природного середовища відповідних територій; в) систематичне інформування населення через засоби масової інформації про стан навколишнього природного середовища, динаміку його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи іншої зміни навколишнього природного середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей; г) негайне інформування про надзвичайні екологічні ситуації; г) передачу інформації, отриманої в результаті проведення моніторингу довкілля, каналами інформаційних зв'язків органам, уповноваженим приймати рішення щодо отриманої інформації; д) забезпечення вільного доступу до екологічної інформації, яка не становить державної таємниці і міститься у списках, реєстрах, архівах та інших джерелах [7].

На сьогодні на сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів наявні тексти Національних доповідей про стан навколишнього природного середовища включно до 2016 року. Проекти Національних

доповідей про стан навколишнього природного середовища у 2017 та 2018 роках відповідно розглянуто Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування на засіданні, що відбулося 03. 06. 2020 та міністерством забезпечується їх доопрацювання за результатами розгляду.

Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля передбачає поступове збільшення обсягу екологічної інформації в електронних базах даних, які повинні бути легкодоступними для широкого загалу громадськості через публічні мережі зв'язку. Інформація, доступна в такій формі, має включати, окрім щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні, тексти законодавчих актів з питань, що стосуються навколишнього середовища або мають до нього відношення; у відповідних випадках, документи з питань політики, плани та програми, що стосуються навколишнього середовища або мають до нього відношення, а також природоохоронні угоди тощо [2].

Гарантією доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища як форми участі громадськості в ухваленні екологічних рішень є передбачення адміністративної відповідальності за відмову від надання чи несвочасне надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством, яка тягне за собою накладення штрафу на службових та посадових осіб від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Висновки. Отже, реалізація доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища як форми участі громадськості в ухваленні екологічних рішень вимагає уніфікації поняття «екологічна інформація» та закріплення його у відповідних нормативно-правових актах, розвитку цифровізації всіх процесів, які можливо цифровізувати в екології, зокрема створення єдиної інформаційно-комунікаційної системи сфери охорони навколишнього природного середовища, наближення вітчизняного законодавства до європейського з питань доступу до інформації про стан навколишнього природного середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14.06.1992. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text

2. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Оргуська конвенція) від 25.06.1998. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text

3. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті від 25.02.1991. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_272#Text

4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141

5. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

REFERENCES:

1. *Rio Declaration on Environment and Development*. (1992). International document from 14th June 1992. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text [in Ukrainian].

2. *Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters (Aarhus Convention)*. (1998). International document from 25th June 1998. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text [in Ukrainian].

3. *Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context*. (1991). International document from 25th February 1991. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_272#Text [in Ukrainian].

4. Constitution of Ukraine. (1996, June 28). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 30, 141 [in Ukrainian].

5. Law of Ukraine On access to public information № 2939-VI. (2011, January 13). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> [in Ukrainian].

6. Law of Ukraine On information № 2657-XII. (1992, October 2). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> [in Ukrainian].

7. Law of Ukraine On environmental protection № 1264-XII. (1991, June 25). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 11.12.2019